

De vande gereformeerde Kerk aengaende

Verantfeste ende Verfaant, wromt onse ^{ver}clitue, bespre-
derel,

Welk sijndes de zierinnel geslotts Draustlaet, autzelutijg van
miffinnel van, ⁱⁿ sijne Maat, als ons gescreuen, wijt Abruchel
des 11. Decembrijs lijklieds, des 26. van selue maent
allidert ontfangels, opt' stucke wande hutterd, met copij
want' placcaet van zatre Doerlungstijck^e Goorgijdes, die
Virtseertoges, goosloftelicheit ydadsteluisen, op dit stuck
yellmanuert inde, zatre ibog, daertoe des doers: onfijn-
relatij ^{is}, ende alsoo ons sijdes woornoumbels onfijn
beuolts wort, die magistratis wande stede, daer na
d' aduertitioⁿ des, soo ist, dat wij de. ordonnans
ende beuolts, in naam, ende van welygs sijne Maat, als
gertog van Zelve ^{et} a. w. naerdes selue mit tiel
ende placcaet, te regulere, ziermede w. in begutd was
almogende beuolende, tot tusschen des 7. Januarij
1658

Dit raede van sijne Maat. Gou-
rainy raedt des worteloudombe Zelve
et a.

De ordonnantie wande selue,

W. Maier

des Cancelliers ende Lijdes was onse Raedt geordeneert
Gedreudt.

Accordat in substantia mettes origine
brieff,

V. Mader

De Eerts Hertoggen

Onsen Lincien ende getrouwen

Alsoe wij om te verhoorden de riste van dese Nederlanden
naer soo lange ende pijnrijge arduut, hebben besleggt geboort
ende goedt gevonden, mette Staten van Heerenzeve provincien
te sluyten get tractat van get bestand vander maent April list
leden, ende onder andere punten bij tselue t'acorderen aside
overboorden der seluer provincien de riste ganderinge, traffijck
ende commercie inde landen van onse gehoorsameijt, mits sijn
stet ende pacijeliciteit inde selue met onse andere onderfacten
gedrag, ^{ende} gesoort, sonder door enige verbeiden of propoosten, contrarie
van get geijlic, catholich, apostolich, roomsc geloof / verbeiden,
alij professie maerken / sijn tegenen enige scandael, in obelche
conformiteijt wij versocht hadden, dat sijn en geijlich sonde
gedragen hebben, aingemerkht onse meyninge ende intentie nasijt
ander en is geboort, dan datelich, volcomelich, ende in alder
sincelicheijt te ondergonden, ende doen ondergonden t'elst tractat,
t'elue verbeiden van vlegen de elst Staten, naer get goedt
geroeten, dat wij van sijn hebben,

Soe wij noestant, dat men geboort verboorden is, t'gedert seluen
tydt geboort, dat enige turbulente, ende oproerige geijten van
dage te dage porren ende traecten, soo door predicatien als onbesoir-
liche vergaderingen bij nachten ende andersint door scandalijse
geijten ende verbeiden te alterieren ende verbeiden onse voorsijde
onderfacten, ende sijn opteroijen, ende te verbeiden tot verande-
ringe ende nietvergeijt contrarie aen onse voorsijde geijlic, catholich,
geloof,

Daeromme soo wijt dat wij dese saechte aingemerkht, arbillende sijn
inne verbeiden om voorder quaet te gesoorden, hebben bij adijse van
die van onse landen, verboden, ende verbeiden mits desen, aen alle

²²¹¹
personen, wat qualiteyt oft conditie sij sijn, soo woonende als
frequentende inde voorsz landen van onse gehoorsamszijt, te
predicken, dogmatiscen, oft te straffen enige geproberde
leeringe, contrarie waerheit aen ons d'gelyck gelooff, ende
Catholische religie, oft de waeten ende tradities der seluer, t'sij
int' publick, oft in enige particuliere of secreete vergaderinge.
Sulch wij oock wel expresselick verbieden aen alle onse onder-
facten ende overboorders van voorsz landen ende provincien, van
onse onderdanicheyt, sijn egerintz te vinden, assisteren, oft sijn
te transporteren ter voorsz predicatien ende vaders vergaderinge
soewel binnen als bujten die limieten, ende palen van onse
landen, op penen van te vernallen in arbitralie amende, ende in
baunissement, ter arbitragie vande Leetst, der plaatsen daer
sulche scandalen, ende contrariantie geschieden souden mogen.

Verdonnende ende bevelende daeren binen an allen ende esen
regeliken, commende van bujten, ende frequentende onse voorsz
landen, dat pedijrende den tydt van sijn verlijden, negociatie
andereints, sijn sijn sulken pedragen, sonder in enige maniere
sijn te moeyen oft onderbinden van te disputeren, of sijn stink
vanden stadt, oft vande religie, ende sonder te souden, daer oft
bedrijven, esenij propoort, oft acte van scandael, oft te sijn
enige psalmen by de Catholische, Apostolische, Roomse kerke
niet toegelaten, t'sij int' openbaer, oft bedichteliken, Ende sullen
alsoo doende, ontfangen, ende gesonden worden in alle vrijheyt
ende verseyhticheyt, alken esen, ende gelyck t'selue geaccorde
is geaccorde den ondersacten vanden Coninc van groot Britai-
nen, ganderende de Conincryken van Spaignien, volgende die
sonden vant' agste articke van sijn voorsz tractat, op penen, dat
die onbetwederb, ende dat tegens doende, sullen ghekraft vberden
by de Leetst der plaatsen daer sulche contrariantie geschieden
souden, naerde gelegentheyt, ende gelyck van t' misdact ofte

contrariantie, Ende ingevolge vanden als d'ispanigge sijn sulken
vinden inde kerke, oft enige d'ispanigge plaatsen van onse, als landen
s'vander toe nochtans sijn niet en sullen gedwongen worden t' sullen
gesonden worden te betoogen, deselue aen ende verlijden, t'sij
pedijrende den dienst Godts oft andereints, gelyck andere overboorders
deselue ondersacten van onse provincien, sijn doende, alsoo sijn
oock sullen gesonden worden deselue aen te bejstren op de straten
verlijden get' gelyck Sacrament des ankerb, oft enige pro-
cessien vande Sertelicheyt, oft ten minsten sijn ter tijden, en
bujten vlijge te betrecken, sonder door sijn, kerken, oft
vberden enige demonstratie ter contrariantie te doen, tot segan
dale, ende ontstijngge van anderen, op de penen als bouen.

Ende aengavende die gene, die ghericht over sulken
commen, residenten oft overboorden, t'sij vlijge de vberden
provincien, oft vlijge andere Conincryken, ende Overtrale
landen, wij verlijden, dat volgens den ardent vberden artke
vant' voorsz Bestandt, sijn sal t'selue wij vberden, te toegelaten
vberden, mits dat sijn daer Catholische kerken, gelyck onse
andere ondersacten, ende woort ondersondende de politieke
vberden, constitutionen, ende andere ordonantien aldaer verlijden
dact, t'sij van onsent vberden, oft van vberden der
Steden ende plaatsen van sijnne respectieve residentien, op
penen, dat andereints doende, oft sijn bevelende opentlick, dat sijn
enige andere, vande Catholische, Apostolische, Roomse religie sijn
belijde, arbitraliken ghekraft te vberden, als ghefracten, ende
duertadert vant' voorsz Bestandt, ende verlijden vande
gemeyne ruste.

Ende ten eynde dat van dese onse tegenwoordigge ordonantie
ende verbodt niemandt onbetenueghe oft ignorantie en souden mogen
pretenderen, verdonnende ende bevelende wij al, dat gij van sonden
aen, ende sonder vertuech, deselue doet cindigen ende publiceren
in allen de Steden ende plaatsen van onse Landen, Straffsag

van Vlaenderen, datmen geboonliik is inijtraepinge
publicatien te doen, ende tot onderzondnisse in obseruantie
van die procedure, ende doet procederen, tegens d'ouertredent
ende ongeoorfame bij wetten ende passien voors, sonder
enige gunste, di' dimulatie of verdrach, die te doen in
dieffer aenker, gelien obij al volcommen macht, auctorit
ende sinderlinge beuel, ordonnemen ende beuelen allen ende es
geueliken, dat hi al t'welke daende, ernstelick verstaen ende
obedieren, want ons also yelieft Heer in onse Stadt van
Brussel onder onsen contrasigel hier op gedrucht in placate
den lesten dag van Decembri, int dat onse Heer in d'ingent
sef sondert ende negen onderfondt gescreuen byde d'etste
togen in sinnen hande, ende getekent d'ingien,

Accordeert mitte Heer van
placate,

W. Maier